

עין משפט נר מצוה

כַּט א מיי פֿון מהלכות ברכות הלכה א סוג עשין ב טושי"ע א"ח סי' קסו סעיף א ובהרי"ק פ"ז דברכות לת.].

מקובל

תורה אור השלם

1. בקל עת אהב ה'רע ואחז לצרה יקלד:

2. ברחם אב על בנים רחם יי על יראיה:

משי' יו יו תהלים קג יג ויהי הנקל לכתו בחטאות ירבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידנים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו:

מלכים א טו לא 4. אם גלעד און אר שוא הוי בגלגל שוורים וזבחו גם מוזהותם כגלים על תלמי שדי: הושע יב יב 5. דוני מבוי אליך רעה ובערתי אתריך ודברתי לאתאב משתיך בקיר ויעבור ועזוב בישראל:

מלכים א כא 6. ויקח את החר שמרון מאת שמר בכבדים כסף ויבן את החר ויקרא את שם החר אשר בנה על שם שמר אדני החר שמרון: מלכים א טו כד 7. וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל העידה: מלכים א כ ב 8. ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם אל תשמע גלות האבה:

מלכים א כ ח 9. וישר הדבר בעיני אבשלם ובעיני כל זקני ישראל: שמואל ב יו ד 10. והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו: מלכים א יט יח 11. ויאמר יי מי יפתה את אחאב ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר ון בכה וזה אמר בכה:

מלכים א כב כ 12. רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני יי אשר הסתה אתו איזבל אשתו: מלכים א כא כה 13. ויצא הרוח ויעמד לפני יי ויאמר אני אפתנו ויאמר יי אליו במה:

מלכים א כב כא 14. לא ישב בקרב ביתי עשה רמיה דבר שקרים לא יבן לגנדי עיני:

תהלים קא ז

15. ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להבעיש את יי אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו: מלכים א טו לג

16. ויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאדו אל יהוא ומתהו ויקברו בי אמרו בן יהושפט הוא אשר דרש את יי בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר בם לממלקה:

דברי הימים ב כב ט 17. בן שתיים עשרה שנה מנשה במלכו והחמישים וחמש שנה מלך בירושלם:

דברי הימים ב לג א וישב ויבן את

הבמות אשר אבד וחקיהו וידע מנשה כי יי הוא האלהים: דברי הימים ב לג יג

קב:

איספת. נתרפא: אמרו לו. תלמידיו לא קבלת עליוון וכו': **אמר אינהו מי הדרו זהו**. מדרכם הרעה דאנא אהדר לי מלדרוש: **אוקי אשלשה מלכים**. אוקי סיוס הך פירקא עד שהגיעו לג' מלכים: **אמר למחר נפסח בחצרין**. נדרוש בחצרינו שהיו תלמידי חכמים כמותנו ואין להם חלק לעמיד: א"ל.

מנשה בחנוס חנך וחצרה דאניך און. כלומר וכי סבור אתה שנהיה חניךך וחציירי דאנון: **מהינא צעים למשרא המוילא**. אינך יודע מאיזה מקום צפת אתה לריך לצנוע המוילא: **וחציךך קרים לן**. ולמה קורא אותנו חציךך: **מהינא דקרים צשולא**. דרפמא ממקום שנקרמין פניה של פת צתור דהיינו מלמעלה או מסביבות הפת או משוליו אצל צאמנע לא שאם הביאו לפניו פרוסה של לחם לא יחא צונע ומכך אלא משולי הפת ולא מאמצעיתו. ל"א מהיכא דקדים כלומר מהיכא שמקדים לאפות והיינו הך. ל"א מהיכא דגמר צשולא ממקום שהלחם אפוי יפה ולא מאותו מקום שקורין צשו"ל. ורשאון נראה: **הויס נקוט שיפולי גלימך**. היית מגצה שפת חלוקך מצינ רגליך כדי שתחא קל לרוץ והיית רץ לשם מפני יצר עבודת כוכבים שהיה שולט: **נפסח צרבווסא**. נתחיל לדרוש צרבותינו ולא אמר בחצירינו: **אח לשמים**. רע לשמים כדאמרין (מגילה דף יא.) צאחשוירוס אח ורשא"ו: **דכסיז ואח לצרה יולד**. [ווי לצרה] אלמא אח * לשון רעה ווי: **אז לעצודם כוכבים**. שהיה אהוצה צימר דכתיב כרחם אז אלמא אז מרחם והני קראי צכדי נקט להו: **ויפי הנקל**. צאחאז כמוז כלומר קלות היו לאחאז כל חטאותיו של ירבעם]: **מפני מה חלה**

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

הסנוצ צירצעס. דצכמה מקומותי כתיב לא סר מכל חטאת ירבעם ולא כתיב אחאז אע"פ שהיה רשע ממנו: **חחלה לקלקלה**. שהיה מלך ראשון שהקדים את תצטילו: **גס מוצחוסס**. הכי רישיה דקרא בגלגל שורים זצחו גס מוצחוסס כגלים על תלמי שדי: **משפין צקיר**.

ת"ס משית צקירות לבו: **ומניין שכדז אס הסורה דכסיז והיה כל מחמד עיניך ישימו צידס**. והיינו ספר תורה ועל זה השיבו את הדבר הזה לא אוכל לעשות: **ודילמא**. מחמד עיניו היינו עבודת כוכבים: **לא ס"ד**. מדקאמרי ליה זקנים לא תשמע ולא תאזה ואי עבודת כוכבים מי הוו אמרו ליה הכי: **סני דכסהא**. זקנים שפלים שהיו רשעים כמו שמיציו צאצשלוס דקרי ליה לסני דכסהא זקנים: **שקול סיה**. מחסה עונות ומחסה זכויות מדמהדרי כולי האי מי יפתה את אחאז ששמע דצקושי גדול נענש: **רוחו של נבות**. שלפי שהוא הרג נבות היה רוחו מחזר לפתותו ולהפילו: **דפרע קייסי**. קנאה. הפורע נוקס חממו וקנאמו מחריצ ציתיה כרוח של נבות שנקס כעסו מאחאז וילא ממחלמו של הקצ"ה: **קודר אוכרוס**. מוחק שמות צצמורה: **וכוסצ שס עצודס כוכבים סחסיפן**. לפיכך היה מתחבא שאילו היה עושה צפרהסיא לא היו מניחין לאותו לעשות כן. קודר כמו (פירושין גח.) מקדיין צצהיס ל' (נוקצ) [מחטט ועוקר]: **שגשה יס**. ששח הקצ"ה: **שפגשי**. השכיח: **מה אחאז איין לו חלק**. כדאמרן עוזב לעולס הצא: **ועיפסס**. רבי יהודה דאמר יס לו חלק ורצנן דאמרי איין לו חלק: בגלל

הסנוצ צירצעס. דצכמה מקומותי כתיב לא סר מכל חטאת ירבעם ולא כתיב אחאז אע"פ שהיה רשע ממנו: **חחלה לקלקלה**. שהיה מלך ראשון שהקדים את תצטילו: **גס מוצחוסס**. הכי רישיה דקרא בגלגל שורים זצחו גס מוצחוסס כגלים על תלמי שדי: **משפין צקיר**. ת"ס משית צקירות לבו: **ומניין שכדז אס הסורה דכסיז והיה כל מחמד עיניך ישימו צידס**. והיינו ספר תורה ועל זה השיבו את הדבר הזה לא אוכל לעשות: **ודילמא**. מחמד עיניו היינו עבודת כוכבים: **לא ס"ד**. מדקאמרי ליה זקנים לא תשמע ולא תאזה ואי עבודת כוכבים מי הוו אמרו ליה הכי: **סני דכסהא**. זקנים שפלים שהיו רשעים כמו שמיציו צאצשלוס דקרי ליה לסני דכסהא זקנים: **שקול סיה**. מחסה עונות ומחסה זכויות מדמהדרי כולי האי מי יפתה את אחאז ששמע דצקושי גדול נענש: **רוחו של נבות**. שלפי שהוא הרג נבות היה רוחו מחזר לפתותו ולהפילו: **דפרע קייסי**. קנאה. הפורע נוקס חממו וקנאמו מחריצ ציתיה כרוח של נבות שנקס כעסו מאחאז וילא ממחלמו של הקצ"ה: **קודר אוכרוס**. מוחק שמות צצמורה: **וכוסצ שס עצודס כוכבים סחסיפן**. לפיכך היה מתחבא שאילו היה עושה צפרהסיא לא היו מניחין לאותו לעשות כן. קודר כמו (פירושין גח.) מקדיין צצהיס ל' (נוקצ) [מחטט ועוקר]: **שגשה יס**. ששח הקצ"ה: **שפגשי**. השכיח: **מה אחאז איין לו חלק**. כדאמרן עוזב לעולס הצא: **ועיפסס**. רבי יהודה דאמר יס לו חלק ורצנן דאמרי איין לו חלק: בגלל

זכה עמרי למלכות מפני שהוסף כרך אחד בארץ ישראל שנאמר ויקן את ההר שמרון מאת שמר בככרים כסף ויבן את ההר ויקרא [את] שם העיר אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון א"ר יוחנן מפני מה זכה אחאב למלכות כ"ב שנה מפני שכיבד את התורה שניתנה בכ"ב אותיות שנאמר וישלח מלאכים אל אחאב מלך ישראל העירה ויאמר לו כה אמר בן הדד כספך וזהבך לי הוא וגשיך ובניך הטובים לי הם כי אם כעת מחר אשלח את עבדי אליך וחפשו את ביתך ואת בתי עבדיך והיה כל מחמד עיניך ישימו בידם ולקחו ויאמר למלאכי בן הדד אמרו לאדוני המלך כל אשר שלחת [לעבדך] [אל עבדך] בראשונה אעשה והדבר הזה לא אוכל לעשות מאי מחמד עיניך לאו ס"ת דילמא עבודת כוכבים לא ס"ד דכתיב ויאמרו אליו כל הזקנים וכל העם * (לא תאבה ולא תשמע) ודילמא סבי דבהתא הוו מי לא כתיב ויישר הדבר בעיני אבשלום (והזקנים) [ובעיני כל זקני ישראל] ואמר רב יוסף סבי דבהתא התם לא כתיב וכל העם הכא כתיב וכל העם דאי אפשר דלא הוו בהון צדיקי וכתיב ‏יוהשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו אמר ר"נ אחאב שקול היה שנאמר ‏יואמר ה' מי יפתה את אחאב ויעל ויפול ברמות גלעד ויאמר זה בכה וזה אומר בכה מתקיף לה רב יוסף מאן דכתב ביה ‏ידרק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אותו איזבל אשתו ותנינא בכל יום היתה שוקלת שקלי זהב לעבודת כוכבים ואת אמרת שקול היה אלא אחאב וותרן בממונו היה ומתוך ‏יוההנה תלמידי חכמים מנכסיו כיפרו לו מחצה ‏יוציא הרוח ויעמד לפני ה' ויאמר אני אפתנו ויאמר ה' אליו במה ויאמר אצא והייתי רוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן ‏יומאי רוח א"ר יוחנן רוחו של נבות הזורעאלי מאי צא אמר רבינא צא ממחיצתי שכן כתיב ‏ידובר שקרים לא יכון לגנדי עיני אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי דפרע קיניה מחריב ביתיה ‏יועש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להבעיש את ה' אלהי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו א"ר יוחנן שכתב על דלתות שמרון אחאב כפר באלהי ישראל לפיכך אין לו חלק באלהי ישראל ‏יויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא מתחבא בשמרון א"ר לוי שהיה קודר אוכרות וכותב עבודת כוכבים תחתיהן מנשה שגשה יה ד"א מנשה שהגשי את ישראל לאביהם שבשמים ומגלן דלא אתי לעלמא דאתי דכתיב ‏יבןשתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמישים וחמש שנה מלך בירושלים ‏יועש (הרע) [אשרה] (בעיני ה') כאשר עשה אחאב מלך ישראל מה אחאב אין לו חלק לעוה"ב אף מנשה אין לו חלק לעוה"ב: רבי יהודה אומר מנשה יש לו חלק לעוה"ב שנאמר ‏יותפלל מנשה אל ה' ויעתר לו וכו': א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר ‏יונתתים לעוהה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מר סבר בגלל מנשה שעשה תשובה ואינהו לא עבדו ומר סבר בגלל

^[19] ויתפלקו אליו ועתה לו וישמע תחתיו וישיבדו

^[20] ותתתם לזענה לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מלך יהודה על אשר עשה בירושלם: וימיהו טו ד

מסורת הש"ס

^[א] י"ז נקוט, ג] ולקמן ק"ג, א] י"ז אל תשמע ואל תאבה, ד] י"א שהיה מהנה, ס] [לעיל פט,] שבת קמט, ו] י"ז ויתפלל אליו ויעתר, ו] כס"ח: לראש, ח] [מ"ב י, יב, יד, טו,]

^[ב] גליון הש"ס

^{[רש"י} ד"ה דכתיב, לשון רעה ווי, ע"י צנש"י הוסע יב טו:

^[ג] מוסף רש"י

^[כ] חלם וחלם, שורה ועיגורע ומקום גבוה הוא (לקמן ק"ג.)

מסורת הש"ס

- (א) וְלָקַחְתָּ קוֹ. ע"ש סוטה יא. ע"ש"ג. (ב) וְגִרְסַת ערוך בערך אבל אובלג וכתוב על גז שני פירושים ע"ש"ג. (ג) ע"י חוספות טוטה י: ד"ה דלח"י. (ד) לעיל פב. ע"ש, (ה) ז"ל אח"י דבית"ה חומת נפקא אמרה להו לשיבנתה אמרי לה היתא כו', (ו) ונתלכס איתא וישמע ויבשעיה לט כתיב וישמח, (ז) ז"ל רכה, (ח) ונתענית כ., (ט) ונתעלות, י כט, (י) שם, (כ) וספרי האזינו לב לט, (ל) צע"י במקום סה"ד: זקינו דר' פרידא הוא ר' חייה בר אביה, (מ) בית נכמה מ"צ כ, (נ) ונתל לט:.

גליון הש"ס

גמ' אין אברהם מציל. ע"י יומא לח ע"ב בתוס' ישינס ד"ה מעשה:

מוסף רש"י

יושבי יעבץ. תלמידו יעבץ, יעבץ אלס גדול בתורה היה, דכתיב (דה"א ד) ויקרא יעבץ לאלהי ישראל לאמר אל כרך תכרכי בתורה והרבים את גבולי תתלמידים וגו' ויבא אלהים את אשר שלט (סוטה יא. ע"פ תמורה סז,). תירומים. מפרש בספרי ששעתו תרועה כזה סני, ל"א תרעמים על שם שהיו יושבים בשערי ירושלים (סוטה שם). שמעתיכם. ששעתו מות אביהם, דבני יונדנ בן רכב משפעי קרא, והם היו מבני בניו של יתרו כדמפרש ואולי המה הקינס (שם). סוכתים. על שם שהיו יושבים סוכות, כדכתיב (ירמיה לה) ונשכ באלהים, וקרי להו משפחת סופרים, דייניו סנהדרין, וכן תרעמים זקני שער (שם). אוכלא דקצרי. נכנע אחז לפני ישעיה ושם על ראשו אוכלא דקצרי, כפה עליו כל, פי' כל מנוקב על סוכים שמולפין זו מיס על הנגדים (ישעיה ז א ז). זקנו דרבי פרידא. הוא ר' חייה בר אביה (לעיל זבב). קבורת חמור. מושלך ברחובות (שם). ולא אלמנה ממש. דהא לא כתיב אלמנה אלא היתה כאלמנה, כאשה העומדת כאלמנות חיות על בעלה שכלך ועמד לחזור (תענית ב.).

עמון ומואב. קרוצין לישראל שצאו מלוט בן אחי אברהם ורחקן המנוקס שלא יבאו בקהל. ל"א קרוצין ממש ליכא למימר דהא מדין מבני קטורה היו בני אברהם וקרוצים היו בני מדין לישראל יומר מעמון ומואב שהם בני אברהם אלא עמון ומואב שכנים וקרוצים היו לארץ ישראל ומדין רחוקים להם **היו: וישבו בלשכם הגוים ממשפחות סופרים**. והאי קרא מפרש ליה כולי כסיפריט) כפרשת ויאמר משה לחוצב: **המה הקינים הבאים מחמת אבי בים רכב**. וקינים אלו בניו של יתרו דכתיב ובני קיני חותן משה ובניו של יתרו הן הן בניו של רכב דכתיב הקינים הבאים מחמת אבי בית רכב וכתיב (ירמיה לה) ולבית הכרבים אמר ירמיהו כי כה אמר ה' [וגו'] יען אשר שמעתם [על] מלות [יהונדב] אביכם [וגו'] לא יכרת איש ליונדב בן רכב [עומד] לפני כל הימים ואמרינן כסיפרי') אפשר נכרים הם ונכנסין להיכל והרי כל ישראל לא נכנסו להיכל אלא שהיו יושבין בסנהדרין ומורין בדברי תורה. מ"ר: **ממיכה**. דלמרינן לעיל [קג:] הניחו לו שפתו מלואה לעוברי דרכים: **ומשרה שכניה על נביאי הצעל מחצרו של עדו הנביא**. דעדו הנביא נתנבא על מוצח בית אל שיחרב מפני שהעמיד זו ירצעם ללמים דכתיב (במ"א יג) והנה איש האלהים בא מיהודה וגו' ויאמר מוצח מוצח ומפרש כסדר עולם דהיינו עדו הנביא ובא נביא השקר והטעמו לעדו והסיצו לבית אל והעבירו על מלות הקב"ה שאמר לו לא תשוב לבית אל והאכילו וזכותם שהאכילו שרתה עליו שכניה שנאמר [שם] ויהי דבר ה' אל האיש הנביא אשר השיצו להאכילו אכלו: **ושגגסה עולה ודון**. שהרי מלינו ציהונתן שגג ולא הלוחו לדוד שמי ככרות ונענש דלמר רב יהודה וכו': **לווהו**. לשון לויה: **לא נהרגה נוב**. שלא תשוב לרץ דוד לשאול להם מכהני נוב ולא היה דואג מלשין עליהם: **ולא היה שאול נהרג**. על אותו עון: **שמוטל**. דלכזי יומם ובנו חזקיה: **ושאר**. מישראל ששצו להיות בנין ותלמידין וכל מי שישוב לביתן דייניו תלמידיו כדמתרגמינן ושאר' דלא טעאו ודמכו טעאי תלמידיו: **מאי כוצם דכנשיהו לאפיה**. שכנש את פניו והיה מתבייש מפני ישעיה: **כוצם**. כמו כוצש: **אולכלא דקצרי סחף ארישיה**. כלי מנוקב של כוצסין שמולפין זו מיס על הנגדים

וזאת ועוד אחרת תניא אמר רבי בעיניך עשיתי מה אות בשביל ימה שולחנו על שולחנו בשביל שנכרים אכלו על גלות לבניו מסיע ליה לחזקיה דאמר חזקיה כל המזמן עובד כוכבים לתוך ביתו ומשמש עליו גורם גלות לבניו שנאמר יובניך אשר יצאו ממך [אשר תוליד] יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל וישמח עליהם חזקיה ויראם את (כל) בית נכתה את הכסף ואת הזהב ואת הבשמים ואת השמן הטוב וגו' אמר רב מאי בית נכתה השקתה עליהם ושמואל אמר בית גנזיו הראה להם ור' יוחנן אמר זין אוכל זין הראה להן¹² איכה ישבה בדד אמר ר' יוחנן מפני מה לקו ישראל באיכה מפני שעברו על שלשים ושש כריתות שבתורה אמר רבי יוחנן מפני מה לקו באל"ף ביי"ת מפני שעברו על התורה שניתנה באל"ף ביי"ת ישבה בדד אמר ר' יוחנן אמר הקב"ה אני אמרתי¹³ וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל עכשיו יהיה בדד מושבם העיר רבתי עם אמר ר' יוחנן שהיו משיאין קטנה לגדול וגדולה לקטן כדי שיהיו להם בנים הרבה היתה כאלמנה¹⁴ אמר רב כאלמנה ולא אלמנה ממש אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים ודעתו לחזור אליה רבתי בגוים שרתי במדינות אמר ר' יוחנן כל מקום שהן הולכין נעשין שרים לאדוניהן ת"ר מעשה בשני בני אדם שנשבו בהר הכרמל והיה שבאי מוהלך אחריהם

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

ואתו כלי הפך אחז על ראשו כדי שלא יכירו ישעיה שהיה מתבייש [ממנו]: **יאשיבו**. בן אמונ: **חזקיהו**. אבי מנשה: **[נברא מוכה אצא וכו']**. יאשיה מוכה אמונ אציו ולא חזקיה מנשה בנו דכתיב אין מידי מליל ודרשין ליה בהגדה"ס אין אברהם מליל וכו': **השפא דאפיס להני**. דברא מוכה לאבא: **אחז נמי**. לא תימא דכנשיהו [לאפיה] אלא מפני כבודו של חזקיה לא מנארו: **מפני מה לא מנו אם יהויקים**. בזותן שאין להם חלק [לעוה"צ]: **משום דר' חייה בר אצויה**. שנתכפר על שלא ניתן לקצורה. וכל הני מפני מה לא מנו לא צעי אלא מהנך דהוו רשעים גמורים כדנשיבנא להו לעיל [קג:]: **אחז חתם את התורה וכו': [נאם ועוד כו']**. נקמה נעשית כה כזר ועוד אחרת מעשה צה: **פרידא**. כן שמו"ס: **סיפסא**. ארנו: **בשציל הטוב מה אות**. בשציל חזקיה [ששיבא את] עזמנו דלמר הטוב צעינך עשיתי גרם לו שאמר מה אות כי אלעלה בית ה' ששאל אות מהקב"ה שעבירה גוררת עבירה: **אכלו נכרים על שולחנו**. אותם ששלח על מרוך בלאדן ספרים ומנחה על ידס: **ומשמש עליו**. כגון חזקיה דלמרינן לקמן אשמו השקפה עליהם: **גורם גלום**. דכתיב וישמח עליהם חזקיה ויראם את (כל) בית נכמה וכתיב צמיה ומצניך אשר ילאו ממך יקחו והיו סריסים צהיכל מלך בצל: **אשמו השקפה עליהם**. היא עצמה מוחגת להם. והיינו בית נכמה לשון מנכה על שם זלע שנפחתה מן האדם וממנה נברא אשה: **ביום גניו**. והכי מתרגמינן¹⁵ בית גניוהי. ומנחם פתר במחצרתו לשון סממנים כמו (בראשית לה) נכלת וזרי ולוט: **זין אוכל זין**. כגון פרזלא דשליט כפרזלא¹⁶: **איפה**. ל"ו בגימטריא: **ל"ו כריסות**. ככריתות (דף ג.) חשיב להו: **לקו צא"צ**. שכל מגילת איפה סדורא בצלפא ציתא: **בטח בדר**. שיוצנין יחידים ואינן מתיראין לא מן הנכרים ולא מן חיות רעות: **משאר עס: קטנה לגדול**. ש"ז של קטן אינו מבזל ואינו מזריע מהר כשל גדול וכן רחם של קטנה אינה קולעת מהר כשל גדולה לפיכך משיאין גדולה לקטן כדי לכשתהא זרעו [מבזלן] קולט מהר וקטנה לגדול כדי שיהא שכנת זרעו קולט מהר ולא קטנה לקטן שסוהין להוליד. ולא קטן וקטנה ממש אלא שעומדין על פרקן וראויין הס להוליד ומיהו אין זרע שלהם מבזל כל כך:

אחד

חזקיה כל המזמן עובד כוכבים לתוך ביתו ומשמש עליו גורם גלות לבניו שנאמר יובניך אשר יצאו ממך [אשר תוליד] יקחו והיו סריסים בהיכל מלך בבל וישמח עליהם חזקיה ויראם את (כל) בית נכתה את הכסף ואת הזהב ואת הבשמים ואת השמן הטוב וגו' אמר רב מאי בית נכתה השקתה עליהם ושמואל אמר בית גנזיו הראה להם ור' יוחנן אמר זין אוכל זין הראה להן¹² איכה ישבה בדד אמר ר' יוחנן מפני מה לקו ישראל באיכה מפני שעברו על שלשים ושש כריתות שבתורה אמר רבי יוחנן מפני מה לקו באל"ף ביי"ת מפני שעברו על התורה שניתנה באל"ף ביי"ת ישבה בדד אמר ר' יוחנן אמר הקב"ה אני אמרתי¹³ וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל עכשיו יהיה בדד מושבם העיר רבתי עם אמר ר' יוחנן שהיו משיאין קטנה לגדול וגדולה לקטן כדי שיהיו להם בנים הרבה היתה כאלמנה¹⁴ אמר רב כאלמנה ולא אלמנה ממש אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים ודעתו לחזור אליה רבתי בגוים שרתי במדינות אמר ר' יוחנן כל מקום שהן הולכין נעשין שרים לאדוניהן ת"ר מעשה בשני בני אדם שנשבו בהר הכרמל והיה שבאי מוהלך אחריהם

א"ל

קד.

תורה אור

- וַיֹּאמֶר אֶל בְּנָתָיו וְאֵין לָקוּחַ זֶה עֹבְדֹתָן אֶת הָאֵשׁ קְרָאן לוֹ וְיֹאבֵל שְׁמוֹת בִּכ
- וּמִשְׁפַּחוֹת סִפְרִים יִשְׁבִּי יַעֲבֹץ תִּרְעִיתִם שְׁמַעְתִּים שׁוֹכְתִים הִמָּה הַקִּינִים הַבָּאִים מִחֻמֹּת אֲבֵי בֵית רַבִּי:
- דְּבָרֵי הַיָּמִים א ב נה וּבְנֵי קִינֵי חֹתָן מִשָּׁה עָלוּ מַעִיר הַתְּמָרִים אֶת בְּנֵי יְהוֹדָה מִדְּבַר יְהוֹדָה אֲשֶׁר בָּגַבּ עָרָר וַיִּלָּךְ וַיִּשָּׁב אֶת הָעָם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:
- מַלְכִים א יג ב וַיֹּאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- יִשְׁעִיהוּ ז ג דְּבָרֵי הַיָּמִים א ב נה וְיֹאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:
- מַלְכִים א יג ב וַיֹּאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:
- מַלְכִים א יג ב וַיֹּאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:
- מַלְכִים א יג ב וַיֹּאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:
- מַלְכִים א יג ב וַיֹּאמֶר יי אֵל וְשַׁעֲרֹה צֵא בָא לְקִרְאֵת אֲחֹז אֶתָּה וְשָׂאֵר יָשׁוּב בְּנֵךְ אֵל קֶצֶה תַּעֲלֶה הַבִּרְכָּה הָעֲלִינָה אֵל מַסְלֵת שְׂדֵה כּוֹבֵם:
- דְּבָרֵי הָם יִשְׁבִּים אֵל הַשְּׁלֶחָן וְיֹדֵי דְבַר יי אֵל הַקְּבִיא אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ:

^[1] דְּבָרִים לֹג כח